

18/09/2023 13:25 | Zamieścić: Agnieszka Bogucka, Autor: Agnieszka Bogucka

Niesłusznie zapomniani

Autor: FOT. NAC, KONCERN ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY - ARCHIWUM

ILUSTRACJI, NR SYGN. 3/1/0/11/2295

W konkursie na witraże wygrał z geniuszem porównywanym do Michała Anioła – Józefem Mehofferem. Dziś Michał Boruciński jest artystą niedocenianym, choć jego prace wiszą w największych polskich muzeach.

Wcześniej musiał dorosnąć – jako nastolatek, po śmierci ojca, zatrudnił się w siedleckiej drukarni. W wieku szesnastu lat opuścił Siedlcę, aby podjąć pracę w odlewni czcionek w Warszawie. W 1904 r. rozpoczął studia malarskie w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie.

W Instytucie Propagandy Sztuki

Tworzył portrety, akty, pejzaże, kompozycje kwiatowe w wazonach, sceny historyczne i religijne. Chętnie ilustrował książki i projektował witraże. Jego malarstwo cieszyło się dużym uznaniem: od 1912 r. wystawiał w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie. W 1930 r. był jednym ze współorganizatorów Instytutu Propagandy Sztuki – instytucji mającej promować nowoczesną sztukę polską, stanowiącą początkowo pewną opozycję wobec konserwatywnego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych.

Witraże dla bohaterów

„Jedno z wnętrz ekspozycji Muzeum Wojska zostało w nim przeznaczone na swego rodzaju narodowe sanktuarium, określane mianem Mauzoleum lub Sali Bohaterów. Do jego czterech smukłych, prostokątnych okien przewidziano witraże z przedstawieniami czterech polskich wodzów poległych na polu chwały: Henryka Pobożnego, Władysława Warnerczyka, Stanisława Żółkiewskiego i ks. Józefa Poniatowskiego (...). W lutym 1934 r. ogłoszono na nie zamknięty konkurs z terminem rozstrzygnięcia do 20 marca. Zaproszenia mieli otrzymać: Michał Boruciński, Mieczysław Jurgielewicz, Zygmunt Kamiński i Zofia

Stryjeńska. Uwagę jury zwróciły jedynie szkice Borucińskiego. 19 maja zaproszenie do udziału w konkursie skierowano dodatkowo do Józefa Mehoffera, co – wobec licznych obowiązków krakowskiego mistrza – znacznie sprawę przedłużyło. Swoje projekty Mehoffer dostarczył osobiście dopiero 19 października tegoż roku”

Anna Zeńczak, Kraków, AVP, „Sprawa witraży do Mauzoleum w Muzeum Wojska w Warszawie (1933–1938)”, mat. konferencji naukowej „Witraże – sztuka wciąż odkrywana”, Legionowo 2018.1

A to niespodzianka!

Wydawałoby się, że to właśnie projekty wybitnego malarza zostaną utrwalone na szkle. Jednak tak się nie stało – kartony wykonawcze zamówiono u Borucińskiego. Witraże nie przetrwały wojny, ale kartony wciąż są w muzealnej kolekcji.

- 29 września 1885 r. przychodzi na świat w Siedlcach
- w 1910 r. żeni się z Zofią Jakimowicz, siostrzenicą Władysława Reymonta
- w 1920 r. wstępuje na ochotnika do Wojska Polskiego
- w latach 1956–1961 r. wykłada na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych
- 21 kwietnia 1976 r. umiera w Warszawie

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl